

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ма серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділя і руских свят
о год. 6-й пополудни.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ліндовського
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попередне застереження. —
Режлямації неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні доносени по
15 кр. від стрічки.

Запросини до передплати.

Почало ся третє чвертьрічє нашого видавництва. Тимто просимо відновити передплату, щоби можна управильнити експедицію. Всіх, що мають залеглости за минуше чвертьрічє, просимо о скорє вирівнанє тихже, позаяк мусимо все оплачувати готівкою і не користуємо ся ніяким кредитом.

Від Адміністрації «Руслана».

Під командою Шенерера.

(+) Ледво рознесли телеграми вість про неудачу вступних переговорів в справі чєско-німецької угоди задля рішучого опору з боку зверхности лібералів німецьких, а вже склали ся події, котрі засьвідчають, що тевтонські обструкційники, піддавши ся зовсім під команду Шенерера, летять стрімголов по похилій площі, на яку они вступили в своїй загорілости.

На минушу неділю скликали обструкційні послы німецькі народне віче до Шенерерівської столиці Хебу (Eger), на котре запрошено не тільки німецьких послів соймових і ради державної, але й вислано багато запросин до Німеччини. Власти політичні заборонили се віче і приказали пильно стеречи границі, але мимо того вже в суботу залізничі звозили з усіх сторін тисячі людей, прибуло 74 послів соймових і до ради державної, а також много гостей зза границі. Позаяк не можна було відбути віча, постановили аранжери устроїти велику демонстрацію. О год. 9 в ранці зібрала ся тисячна товпа перед ратушем, і в боевім порядку рушила на стрільницю, де послы домагали ся входу до салі, позаяк урядово не повідомлено їх про заборону віча. Однак комісар поліції, що об-

садив стрільницю жандармерією і скарбовою сторожою, візвав товпу щоби ся розійшла. Др. Функе заявив, що уступлять лише насильству, а відтак удала ся депутация до староства, щоби ввєднати дозвіл для віча. Колиж депутация вернула безуспішно а відмовну відповідь подав др. Шікер до відомости товпи, роздали ся голосні оклики: рfuі! Функе виголосив ще короткий протест, а відтак рушив похід назад до ратуша. З вікон домів, попри котрі товпа переходила, сипав ся справедливий дощ цвєтовий. О 10 годині наспів похід до ратуша. Послы війшли на галерию, а товпа лишила ся на долинї. Сивогривий Функе виступив наперед з відкритою головою, а відтак всі присутні зняли капелюхи. Слїдувала тепер сцена, нагадуюча присягу на Рїтлі. Функе виголосив ляконїчну промову. «Слюбуємо (говорив між иньшим) остати кріпкими і вірними Німцями (буря оплесків). Присягаємо не угнути ся, поки в накинєній нам борбі не віднесемо побїди і поки не будуть знесені язикові розпорядження». Опісля др. Пергелът відчитав зрадагований тимчасом протест, а Зігмунд внїс оклик на честь однодушности і непохитности Німців в Чєхах. На останку ще раз промовив Функе і закінчив словами: «Здрожать перед німецьким народом в Чєхах і єго єдностю. Най живють Німці в Чєхах!» Улиці щораз заповняли ся товпою, але не ставало вже предмету до дальших демонстрацій і відтак товпа помалу розійшла ся спокійно. Пополудни Шенерерці удали ся до Вальдзаулу в Баварії, а ліберали до Егерталь, а коли вечером звідтам вертали, війшли їм на зустріч товпи з Егер. Товпа рушила до памятника цїсаря Йосифа, співаючи «Wacht am Rhein». Жандармерії і скарбовій сторожі, що силкували ся розігнати товпу, грожено палицями. Доперва кінний сторожі поліційній повело ся розігнати демонстрантів, причім багато арештовано.

Окрім сеї демонстрації склали ся дві важні події, що зовсім змінюють ситуацію і починають нову фазу в чєско-німецькій боротьбі. Ліберальні і національні послы вкупі з Шенерерцями (був і сам Шенерер) відбули під проводом Функого тригодинну нараду, на котрій уложили манїфєст після проекту Пергелът, котрий стверджує єдність всіх Німців. Також і репрезентанти вірноконституційної більшої власности відбули конференцію під проводом гр. Освальда Туна (числом 25) і по завзятих нападах на правительство ухвалили поступати солідарно і в порозуміню з ліберальними послами німецькими.

Тим способом не тільки ліберали і націоналі німецькі, але й більша власність вірноконституційна станула тепер під команду Шенерера. Сей зворот мати ме вельми далекосяглі наслідки для справи чєско-німецької і справедливо замїчає Politik, що тепер уплине багато часу, поки можна буде на ново підняти угодові переговори і було би даремною річю робити які небудь здогади що до напрямку, в яким би мали опісля вести ся такі переговори.

Коли правительство в попереднє обговорєнім нами комунїкатї Fremdenblatt-у звало всю одвічальність за невдачу переговорів на Німців, то можна здогадувати ся, що правительство залишить всякі сентименти що до опозиції, а слова недільної статї «Reichswehr» натякають потроха, в яким напрямі може звернути ся акція правительства. «Чи не оберне ся вітер на вітрила Чєхів, консервативних Німців, Польків і полудневих Славян (значит в користь теперїшньої більшости парламентарної) і чи не звернуть на них виключної бачности яко головної підпори?» питає Reichswehr.

Вирочім і антисемітський Deutsches Volksblatt в недільній статї про внутрішню кризу добачає небезпечність для німецького елементу в повільнім славянщеню Австрії і задля того домагає ся, щоби централї-

5

Дружба і подружє.

З чєского

Ярослава Врєлїцького.

(Конець.)

Минули два літа.

Був се понурий, хмарний день пополудневий. Перед домом, де мешкав інженер Дубський стояв діточий караван. Малу труну знесли, відтак повісили на возі два дорогі вінці з довгими білими лентами, відтак війшов Дубський а на єго рамени сперта плачуча Міля. Обое були в глибокій жалобі. На тротоарі стояло кількох панів і дам, найблизші знакомі, в дальшій віддалєню чужі люди, що прийшли подивити ся.

Дубський ховав дитину.

Між панами майже послїдній стояв Новачек. Він змінив ся не до пізнання. Колиб не уломність, яку впрочім старав ся всіми способами замаскувати, не пізнав би ніхто давного нервозного грача в шахи з каварні на Старім містї. Високі закабулки і блискучий цилїндєр намагали ся підвисшити єго низеньку стать, еле-

гантний темний одяг відбивав гарно, довге волосє було гарно уложєне. В руці держав велику китицю цвєтів.

Профєсор Новачек — як тепер єго всі звали — пережив ті два літа звичайним, пустинничим житєм. Лиш єго зверхний вигляд змінив ся — про людей та про школу. З вїтком Мартана не жив він зовсім з ніким. Раз або два рази в тиждєнь ходив до каварні, не сидїв там однак довше, як тільки, щоби переграти дві партії шахів. В дома працював пильно, але своїм звичаєм мало що викінчував. В школі був педантом нечуваним. Дубського уникав, два рази лише стрїтились они случайно, однак лиш поздоровились — два роки були для себе зовсім чужими.

Нинї побачив Новачек перший раз Мілю, свою зненавиджену соперницю — що піся єго гадки убила найкращу часть єго життя. Він представив собі єї не такою. Все бачив він у своїй уяві велику, імпазантну стать, блискучу гордостю і красою, щастєм і здоровлєм — що весь сьвіт трактувала гордо. Бог знає, чому він собі єї уявив такою! А нинї побачив він єї плачучу, в жалобі. Она була середного росту, хистка, мала блїде але симпатичне лице повне гармонії мов мадонни прєрафаєльських малярів. Все у нїй віддихало незвичайною ніжностю. У всім про-

бивалась ніжність, в кождім русї і повороті. А він уявив собі єї такою банальною! чому?

Тимчасом караван двигнув ся і люди пішли за ним. За містом сїв Новачек до повозу і поїхав аж на кладовище. На дорозі бачив він Мілю, так любу в своїм смутку, так слабу. Що за перемїна заходила у єго нутрі? Він чув, що щось там рвало ся, робив ся якийсь переворот — се були старі упередженя. Він боронив ся цілою силою, але на дармо. Се блїде, у своїм смутку таке любє лице, все виринало на верх побїдно з усіх думок пустинника, мов з темних обїймів густої мраки ясний місяць вириняє на верх.

Чому таке м'яке, добре, ніжне сотворїне стануло між ним а єго товаришем? Аджеж она стоїть між ними не як чорна хмара, але як легкий прозачний тїнь, що Новачек єго хотїв замінити в ніч — у своїй уяві.

Нєрозумний! Кїточка лише в своїм смутку поховала свої пазурі — се ціла тайна, говорив він до себе. Але блїде обличє, яке бачив развраз перед собою, брало сейчас верх над ним — здавалось, немов би говоріло: Що я тобі зробила, що ти мене так ненавидиш і погорджуєш мною? Я роблю твого приятеля щасливим, се є одиноким моїм простушком в твоїх очах. Даруй

стична основа Австрії була усунена а заступлена федеративним устроєм і то не лише в німецькій але й в австрійській інтересі. »Ми переконані, кінчить сей дневник, що ревізія конституції на федеративній основі в полученю з адміністраційною реформою, котра би розширила автономію громад і національно відмежених повітів — є одинокою підставою, на якій може удати ся національна угода і що Німці в Австрії не відкажуть в тім своєї участі« (очевидно не ті, що станули під команду Шенерера, Ред.).

Чотирикласова женьска школа вправ з руским язиком викладовим

відбула 12 с. м. урочисте закінчене шкільного року. Всі учениці, публіка, учительки і директор зібрали ся в одній салі. Попис розпочато молитвою і піснею »Пречистая Діво Мати з руского краю«, за молитвою пішли на переміну клясами сьпіви і деклямації. Кожда кляса почавши від найнижшої вивязала ся з свого попису над подив знаменито. По вичерпаню богатої а складно уложеної програми з деклямації і пісень, виступила одна з учениць IV. кляси з працальною бесідою, котрою зложила сердечну а заслужену подяку своїм шкільним провідникам. В хорошій і вельми теплій тій бесіді піднесла маленька бесідничка, що за весь час чотиролітньої науки тішили ся діточки не тільки добрим проводом в науці, але й правдиво материнською опікою і любовію, тож з жалем оставляють єї пороги, а жаль їх здвоєє ся ще й тим, що в послідній раз нестило ся їх уху в школі рідною рускою мовою. В иньших школах не чути їм більше рідної мови. І в єім моменті заблисели слези в очах дітий і їх родичів. Глухе зітхненє пронесло ся по салі, мов тиха молитва до Господа о скорі, — лучші часи для руских дівчаток у львівських школах.

По тій промові забрав голос о. катихит Стефанович; підніс заслуги, щирість і ревність пань учительок, котрі можуть дійсно повеличати ся своїми ученицями так під взглядом наук як і поведеня. Ученицям і їх родичам зробив о. Стефанович дуже велику утіху, коли в своїй бесіді висказав надію, що може ще з початком шкільного року діждемо ся тої щасливої хвилі, що рускі учениці будуть могли і в V. клясі побирати науку в своїй рідній мові. По тім промовив ще директор женьської семинарії п. Барановский, похвалив працю учениць, заохочував до пильности і доброго веденя ся в дальших науках і пожелав дітям всего добра на будучність.

Клясифікація учениць випала знаменито: В клясі I.: степенъ *дуже добрий* дістало 9 учениць, добрий 4, достаточний 3 (одна дістала поправку з писаня). В клясі II.: *дуже добрий степенъ* дістало 9, добрий 3, достаточний 1, поправку з рахунків 3, недостаточний 3. В клясі III.:

мені, я нічо тобі не винна, що судьба мене кинула між вас.

Караван задержав ся в великій середній алеї кладовища. Новачек виліз послідний з повою. Він ішов поволи поміж деревами; опале листє на землі шелестіло під ногами. Було вогко від мраки, єму здавалось, що від сліз пролитих. Якесь чувство суму оповило всю єго душу.

Сіра мрака оповивала гроби, мов заслони, через яку блищали мов тіни статі, гроби, хрести. Зівяле листє розточувало запах острый, мішалось з запахом цвєтів в вінцях і китицях. Листє віщувало цвєтам: за кілька годин буде те з вас, що з мене, ваш блеск, краса минєсь серед дощу і мраки, остане лише жаль за крацою минуштію.

Новачек здержав ся при слові »крацою!« Що за ілюзія навіть серед гробів. Як — чи ся минушість була дійсно краца — чи може такою представляє єї віддалєне, може се, що она ніколи не вернєть ся? І він думав про се, як буде знов сидіти сам в своїй хаті серед довгих ночий, а на дворі виє буря, звєнить шибамп. Тоді здаєть ся єму крацою навіть отся хвиля на кладовищі, бо хоч в смутку, все був він серед людей, з якими щось єго лучило.

Новачек задрожав.

Гості стались розходити з кладовища. Но-

дуже добрий степенъ дістало 6, добрий 9, достаточний 7, недостаточний 4. В клясі IV.: *дуже добрий степенъ* дістало 7, добрий 7, достаточний 3. Вистава робіт ручних представляла ся дуже хорошо і за ню належить ся признанє паням учителькам. Публіки явило ся поважне число, але головно були то лиш родичі або опікуни дітий учащаючих до тої школи. Інтелігенції рускої було дуже мало. А велика шкода. Чей може раз могла би ся була пересвідчити, що руска школа не то не уступила, але значно у кождім напрямі перевищила веї иньші того рода заведеня, чи то їм на імя пансіонати, чи конвікти і т. п.

Але щож! Демократично-поступова Русь з так званої інтелігентної веретви не може однак стерпіти, щоби єї дитина рама об рамя засіла на шкільній лавці з дитиною якого біднійшого міщанина або зарібника. Причиною до того має бути обава родичів, що дитина в такім товаристві може зіпсувати ся. Ся однак обставина, се лиш позір, котрим дуже вигідно покривати брак почутя іскри патріотизму. Чого інтелігентні діти можуть навчити ся на шкільній лавці від товаришок з родин робітничих, най послужить слідуючий факт: Дівчинка одної зарібниці, учениця IV. кляси плакала ревно на коритарі і не хотіла з мамою йти домів. Запитана о причині плачу відповіла, що она не попрацала ся з Генею X., а хто знає, чи опускаючи школу, ще коли побачить єї, а она єї так любить. »Пійди дитинко — говорено до неї — та розпращай ся«. »Я не сьмію, бо з Генею стоїть якась пані, певно єї мама«, відповіла дитина зарібниці. Вийшла єї люба Генєся, а коли матір заохотила плачучу колежанку, що може сьміло попрацати ся з єї Генєсею, тоді кинула ся она на шию своїй товарищиці, обняла, обцілувала і бідненька витягала свій образець, що дістала в надгороду пильности — та давала своїй любій, інтелігентній Генєси.

От таких річий можуть наші інтелігентні діти навчити ся від дітий зарібників. І дай то Господи!

Вісти політичні.

Поданий нами вчєра комунікат пів-урядового »Fremdenblatt-у викликав в ліберальній прасі дуже острі відповіді. В вступнім артикулі пише »N. fr. Presse«: »Всяка угода кінчила ся до тепер поражєнем гр. Бадєнього. Гр. Бадєні не має щасливої руки ані в Чехах ані на Угорщині. Ніякий міністер не є державною конечністю, але є нею угода. Політичний супокій важнійший від теперішнього міністерства, а чого не осягнув гр. Бадєні до тепер, то може з'уміє зробити хто иньший. Сли гр. Бадєні хоче війни, то мусить мати силу здусити Німців. Монархія потребує сильного і свідомого ціли управителя, а гр. Бадєні ним не є. В подібний тон засьнівала і »Arb. Zeit.«: »Заява в »Фремденбляті« се нічо иньшого не значить, як конець мудрости гр. Ба-

вачек ступав наперед, нараз найшов ся коло Дубского і єго жінки. Поклонив ся Міли, поздоровив товариша, положив свою китицю на гріб станув хвилі кілька а відтак збирав ся до відходу. Почув, що хтось хватив єго за руку. Се був Дубский.

»Дякую тобі« шепотіли єго уста. Новачек не міг зі зворушеня промовити слова, поклонив ся лише Міли. Повіз Дубского надїхав.

»Ід з нами« сказав Дубский. Він не міг відказатись. Мовчки сїли всі троє до повою. Візник зтяв коні і в гальоні пігнали они серед мраки.

У тій скорій їзді було щось полєкшуючого, отверезуючого. Було се, мов би коли грач у розпуці по програній скаже собі »спробуймо ще раз«. У їх серцях ворушилось щось таке, хоч нічо собі не говорили.

Коли повіз туркотів по бруку міскім они собі стискали руки у смутку і радости, що знов они разом, що найшлись взаімно і що порозуміють ся в будучности. Коли станули перед домом, стало їм майже жалко, що ся дика їзда скінчилась. Було в ній щось таке, мов удар живчика, мов нова сила до житя, що коли умучилась, по страшних катастрофах знов повертає.

Переклав (е).

дєного, він пробовав повести переговори межі Німцями і Чехами, але проби єго розбили ся о опір Німців. Штучне заворушенє німецької буржуазії само правительство перемінило в природне обурєнє. Гр. Бадєні, коли не удали ся єму єго пляни, повинен так зробити, як се звичайно діє ся в подібних случаях, се значить, повинен уступити. І імовірно се стане ся скорійше, ніж можна було надїяти ся. Хоть не знаємо нічого про погляди тих кругів, о котрі то найбільше ходить при іstownаню міністра, то мимо сєго можемо заложити ся, що гр. Бадєні не доживє отворєня парламенту. Правительство є не лише на те, щоби міністри були міністрами. Тож тяжко зрозуміти, по що і на що має гр. Бадєні оставати дальше президентом міністерства. Звичайна людина, як заженє ся в кут, може, що правда, ще завернути, але правительства звикли в такім случаю погибати«. — Супротив тих їдких і напрасних голосів німецької праси, цілком инакше звєнять голоси чєских дневників. На справу глядять они з цілковитим спокоєм, хоть може троха за оптимістично. »Nar. Listy« констатують в комунікаті »Fremdenblatt-у« нічого більше, як здецидованє кабінету гр. Бадєнього підняти рішучу борбу з Німцями. При тій нагоді дають маленьку лекцію гр. Бадєньому а іменно, щоби не був так уляглий Німцям і не жертвував язикових і політичних прав Славян на Шлеску під верховодство Німців а рівнож, щоби увзгляднив язикові права чєської меньшости в низьшій Австрії і національних прав Словінців і Хорватів.

Як бачимо, то братя Чєхи позабули, що в Австрії живе ще один кількамліоновий нарід славянський, котрого так язикові як і політичні права потрібують рішучого увзглядненя. А народом тим є Русини в Галичині і на Буковині. Се ті самі Русини, над котрими не так давно Чєхи проливали крокодилєві слези. Були то иньші часи. Чєхи були в опозиції і солодко манили Русинів тоді до себе. Коаліція славянська се був оклик дня. А днєсь ті самі Чєхи нагадали Словінців і Хорватів — а Русинів не знайшли в австрійських границях. Чєский віз витягати з болота міг сьміло і Русин, і лютив ся тоді Чєх, що Русин оподалеки держав ся. За те днєсь, коли Чєхи стоять в парламентарній більшости, значить, коли їх голос міг би мати значєне — забувають про того самого Русина, котрого в своїй біді аж надто добре знали. Не хочемо однак вірити, щоби голос »Narodnich Listiv« мав бути виразом опинії чєского народа. Управильненє і справедливє поріпенє національних і політичних прав веїх славянських народів в Австрії, лежить в інтересі навіть самих Чєхів. Тільки тоді Чєхи можуть числєти на певних, трєвалих і сильних союзників. Може Чєхи думают, що Русинів можна полишити невдоволеними, і не робити собі з них нічого? Се була би груба помилка. Щоби Чєхи могли на нас не звязати, треба би перше нас убити, змести з карти Европи. В тім разі був би се даремний труд. *Русини живуть і будуть жити. А живучи не перестануть добивати ся принадлежних їм прав.* Кождий день нашого політичного і народного житя вливає в нас віру в певний успіх. Щоби славянська машина в Австрії добре функціонувала, то кожде єї колєсце мусить знаходити ся в добрім стані і причиняти ся до успішної роботи а не спиняти. А Русини в тій машині становлять важне огниво, і годі на него не звязати. Чисто єгоїстична політика не повинна мати місця в родині Славян.

Турєккий султан зробив вельми відважну пробу, чи би не удадо ся розбити концерту європейських держав і дістати границу по ріку Пєнейос. Така границя дала би в руки Турєччини не тільки гірські сутки, але також великий шмат плодonoзної Тесалії. Султан притиснений відозвою гр. Муравєва, щоби приспінити переговори в справі заклочєня мира, удає ся телеграфічно до австрійского цісаря, відкликуючи ся на єго приязнь, з просьбою о посередництво в інтересі Турєччини. Цісар відповів сєйчас телеграфічно: »Щира і льоаяльна приязнь, яку я живлю для Вашої Цісарської Милости і на яку Ваша Цісарська Милость відкликала ся зовсім слупно в теперішних обставинах, накладає на мене обовязок порадити Вашій Милости, щоби сьте у Вашім власнім інтересі і в інтересі своєї держави наказали приспінити заклочєне мира на услівях формулованих через амбасадорів в Царгороді.—

Гранична лінія зачеркнена через комісію військових аташе» відповідає основі спростованя стратегічного, прийнятій з початку В. Ц. М. і враз з іншими услів'ями мира творить максимум того, що концерт великих держав признає за справедливе віддати, понеже сей концерт в своїх постановках сталий і згідний, кладе на то передовсім натиск, щоби витворило ся положенє річи даюче Европі поважну запоруку мира і супкоюю. Прошу проте В. Ц. М. взяти мої ради під поважну розвагу і користаю з тої нагоди, щоби повторити В. Ц. М. заяву мого високого поважання і щирої приязни».

По ті рішучій і отвертій відповіді належить сподівати ся, що ледво чи захоче ся султанови ще пробувати роздвоєня европейского концерту і проволікати в безконечність мирові переговори. А може щаслива війна уведе Туреччину в таку гордість, що й не схоче послухати щирої ради. І як раз доносять, що Туреччина стягнула до Тесалії нових 150 тисяч війська. На весні не послухала Греція рад Европі і эле на тім виїшла так в літі готова зробити се фанатична Туреччина.

Новинки.

— Урочисте закінченє шкільного року в мужеській школі вправ з руским язиком викладовим у Львові відбуло ся вчера о годінні 9 з рана. По богослуженню зібрала ся вся молодіж з чотирох клас в одній гарно прибраній салі під проводом своїх учителів. Пів до десятої явили ся в салі в поважнім числі родичі дитий учащючих до школи. Почне розпочав ся молитвою, почім наступили деклямації і сьпіви учеників. Навіть наймолодші діти вивязували ся зі своїх пописів так в сьпіві як і деклямації дуже певно і сьміло. У старших учеників видно було кромі того повне зрозумінє річи, прегарну інтонацію і хороше виполошенє деклямацій. Дуже милу несподіванку зробив п. Врецьона, учитель тої школи зі своєю третьою класою. Працьовитий сей чоловік і старий педагог уложив етишок і арию до него. Етишок сей застосований до нагоди закінчення шкільного року відспівали ученики дуже складно. Найбільше цікавим так для самої дитвори як і для зібраної публіки, був спосіб сьпівання сеї привагідної пісеньки. Розпочинала ся она цілим хором, а деякі місця сьпівало лиш двоє учеників, а прочі повтаряли потым разом. До програми належав також і гимн народний. По відспіваню гимну промовив кілька тендих, щирих слів п. Барвіньский, совітник і посол. В промові своїй згадав, що завдяки Монаршій ласці молодіж має спроможність учити ся в тій школі на рідній мові; заохочував молодіж, щоби в дальшій своїй путі держала ся щиро своєї церкви, обряду і народности, та виховала ся на потіху родичів і руского народу. По тій промові забрав голос о. Гусар, катихит тої школи, і в довшій промові вказав ученикам як мають найкраще спожиткувати вакації, почім звернув ся до учеників IV. класи, котрі вже опускають ту школу і наділив їх щирими, сердечними і важними радами, як мають поступати в середних школах, на славу Господа і на пожиток людскости. У відповідь тій промові засьпівала вся школа «много-тая літа» своїм провідникам, родичам і опікунам. Вкінці відчитано класифікацію і роздано нагороди і сьвідомства. Результат класифікації випав дуже добре, але й не дивниця, бож учитель сеї школи вже від давна звістні яко добрі педагогі і неумомні робітники. Взагалі наші рускі школи взірцеві у Львові в дійсно взірцевими. Честь і подяка всім, хто причинив ся до так гарних результатів.

— **Vis major** в особах залізничних функціонарів переслідує безвинно галицькі залізничні, бо ото приходять телеграма про нове вискоченє з шин поїзду, яке лучило ся 13-го липня в Козові на новім шляху Галич-Острів.

— **Унарана цікавість.** Ян Вронський ідучи онгоді через Високий Замок, зауважав около 15 хлопаків, що били ся з собою. Зацікавлений війшов між них, щоби ближше приглянути ся бійці. По хвили бійка устала, хлопці розійшли ся і пан Ян пішов дальше. Якжеж немилу здивував ся по хвили, коли в кишени камізельки не найшов свого срібного годинника вартости около 17 зр. Хлопці не дармо били ся.

— **Три жертви грому.** З під Снятина пишуть: По страшних зливах панує у нас тепер тропікальне горячо, урїжнордненє бурямм. В п'ятницю дня 9. липня, при 28°R в тіні, по полудні

надійшла грізна хмара, а громи били один по другім. В Новоселиці на поли забило двох людей працюючих, а в Рожнові грім ударив в хату, в котрій находила ся читальня і убив жєнщину, щадячи дивним случаем єї мужа і дитий, котрі разом були в тій самій комнаті. Хата згоріла.

— **У пропасть дорога ховзка.** В однім з передпоследних чисел «Руслана» доносились про загадочну подію, яка счинила ся з одною панною зі Львова. Нині посїдаємо ближші подробиці сего факту, а стілько в нїм трагізму, що може послужити яко відстрашаючий примір а заравом пересторога для родичів і їх дитий, що віддають їх до першого лішого незнакомого дому на помешканє, не бачучи на се, що злий вплив і лихе товариство може стати для них згубою. Мальвіна Станіслава Міссонівна, 19-літна хороша панна, донька листоноша з Бродів, убогого але порядного чоловіка, що дав дитині чесне вихованє, образовала ся в приватній жєнській семінарій п. Стшалковскої і Грусевич у Львові, удержуючи ся головню з лекцій. Мешкала она з початку при ул. Петра Скарги ч. 2. у п. Равянової і тоді ходила дуже шильно на виклади, і заряд школи був так з єї поведєня як і з поступу в науках вповні вдоволеній. На другий курс повідомила Мальвіна заряд школи, що від пані Р. перенесла ся на помешканє до п. Забельскої при ул. Зигмунтовскої ч. 17. Від тої хвилі почав ся в житю Міссонівни новий період, о котрім конкретних даних поки що нема, але котрий після єї власних, передсмертних зізнань поза своєю тайною містить мабуть історію найпоганійшого куплетства. Мальвіна занедбувала ся в науках і опустила в протягу одного курсу 140 годин шкільних. Часто видїли єї на улиці в присутности молодих мужчин і заряд семінарії напминав єї строго і завідомив о тім домову опіку. То однак не помагало; Міссонівна занедбувала ся чимраз більшеї при класифікації одержала недостаточну ноту з поступів в науці і з обичаїв. Що властиво було головною причиною того упадку, не знати, але на всякий случай домове окруженє, в яке увійшла Міссонівна у пані З., не сприяло нїяк спокійній науці. В мешканю пані З. був вічно галас і гамірня. О поведєню Мальвіни оповідають сусїди: «То була добра дівчина, смирна, але нерозсудна». Одна сусїдка говорила: «Я казала відразу, що то скінчить ся эле. Панна Мальвіна з якоюсь иншою панночкою приходила часто по годині 10 вечером, а молоді люди єї відпроваджували». Конєць кінців в школі, як сказано, пішло лихо, але й з самою Мальвіною ще лихше, бо почула ся матерно. Вертати на вакації до Бродів, она бояла ся, зіставати у Львові було годі, тож постановила виїхати на село на лекцію. І дійсно удало ся їй одержати користні услів'я у пані Бялобже-скої, котра хотїла єї вислати до своєї матери в Росію. У пані Б. Міссонівна замешкала кілька днів до часу виїзду. Нараз таяж пані Б. зачала набирати підозріння, що Міссонівна стараючи ся о посаду у єї матери предложила їй підроблений лист поручаючий від ке. Сьвістерского, пароха сьв. Анни у Львові. Лист тої справді як показало ся, був сфальшований. Супроти сего заявила пані Б., що не може єї післати до матери і виїхати з дому. Тоді Міссонівна купила за 6 кр. сїрників, а за пів години кинула до скринки три листи: один до родичів, другий до сестри, учительки в Підкамени, а третій до майстра мурарского Франца Журовского, що мешкає на Замарстинові ч. 4. На другий день рано минувшої п'ятниці — пані Б. увійшовши до єї комнати почула сильний запах фосфору і застала Мальвіну покриту червоними плямами і зраджу-ючу симтомати отроєня. Прикликані лікарі задали антідоти, але без успіху Отруя ділала поволи але певно — майже 24 годин. Коли при-ходила до притомности, кликала: «хочу умерти!» і тоді старали ся довідатись від неї, про причину того кроку. «Яка я нещаслива! яка я нещаслива!» — повтаряла до сее. «Як би пані знали, чого та Бельска мене учила!» Відтак говорила о якійсь жєнщині, що супроти нещасливої дівчини відограла, як здає ся, ролю куплетки. На питанє, з чого жила та тайна дама, відповіла умираюча: «З мене жила. Часом не мала ні крейцаря, а часом сотки». Умерла в п'ятницю вечером а в неділю єї поховано. Дивно лише, що секцію тіла самоубійниці як також слїдство судове в тій справі занехано, хоч се моглоб много причинити ся до виясненя справи.

— **Експугацію тіла Мальвіни Міссонівни,** як до-відуємо ся в послїдній хвили, зарядили власти в цілі доконаня секції судово-лікарскої. Трагічна єї смерть викликала у Львові велике заїнтересованє. Говорять, що тою дамою, що так в поганій спосіб звела нещасну на бездороже, щоби єї експлюатувати, є пані Забельска vel Дом-

бровска, у котрої момерша мешкала. Коли роз-несли ся слухи по Львові о зникненю семіна-ристкы і пані Н., що хотїла єї вислати до мате-ри у Росію, показала їй газету з нотаткою про сю загадочну подію, мала сказати небіщика: — Се якась инша Мальвіна М. Прецінь я не є хо-роша дівчина.

— **Утопили ся** в Сучаві в ріці тої самої назви підчас купелі два ученики гімназіяльні: Гомюка з 7-ої класи і Дан з 5-ої класи.

— **Молода проступниця.** В Бруншвіку пригово-рив суд 14-літну дівчину за отроєнє на 3 літа вязниці. Сприкрило ся їй доглядати порученє їй опіці новонародженє дитя і забравши призначе-нє для матери труоче лікарству, втиснула єго дитині в уста. На плач дитяти збігли ся домів-ники і молоду проступницю увязнено. Дитина уратована.

— **Оригінальна просьба.** Редакція одної поль-скої газети у Львові одержала такий лист з прось-бою о поміщенє: Єсьм сином учителя, в Устю зеленім, вдівця обтяженого 5-ма дїтьми, з котрих двоє моїх братів є в Тернополі, старший в VII. класі, молодший в II. класі гімназіяльній. А я (Н. Н.) єсьм третій. По вакаціях маю пійти до гімназії (бо маю велику охоту до науки) також, а що отець мій є занатдо убогий, длятого-ж удаю ся до поважаної Редакції з просьбою чи би не оголосила в дєвниках (без оплати) Пова-жаним Передплатникам о тім і чи би був з Них котрий так ласкавий позичити мені 1.000 зл. а. в. а я, як Пан Біг дасть, чимсь буду, віддам з процентом 1.250 злр. на 5 літ на 6% віддаючи річно по 250 зл. з тим застереженєм, щоби Пова-жаний Пан Добродій, котрий позичить, не жа-дав за тих 12 літ проценту, за що буду єму ви-нен до смерти вдячність і образованє а Пова-жаний Редакції також. Дуже перепрашаю, що так сьміло поступивєм але милосердия над бід-ним сиротою, горничим ся з цілого серця до на-уки, Поважана Редакціє, а Бог нагородить моїм Добродієм. — Усте зелене, 8. липня 1897.

ВІСТІ ЕКОНОМІЧНІ І СТАТИСТИЧНІ.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту «Дні-стер» стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою за місяць червень 1897.

I. Стан довжний.

1. Уділ членів.	30.252 кор. 25 сот.
2. Фонд резервовий	1.642 „ 94 „
3. Вкладки:	
а) стан на початку мі-сяця	182.376 к. 66 с.
б) вложено в червни	27.324 „ 57 „
в) винято	8.001 „ 93 „
позістає з кінцем червня	201.699 „ 30 „
4. Сальдо процентів (побраних)	6.163 „ 64 „
5. Льокації на рах. біжучий в інституціях кредит.	1.200 „ — „
6. Зиск з року попереднього	229 „ 59 „
Сума	241.187 кор. 72 сот.

II. Стан чинний.

1. Позички уділені:	
а) стан на початку мі-сяця	121.726 к. 13 с.
б) уділено в червни	18.070 „ — „
в) сплачено в червни	2.798 „ 82 „
стан з кінцем червня	236.997 кор. 31 сот.
2. Готівка з днем 30/7 в касі	922 „ 21 „
3. Льокація: а) в шадниці поч-тової (обороті чековім)	2.112 „ 56 „
б) цїнні папери	1.000 „ — „
4. Сальдо коштів адміністрації	155 „ 64 „
Сума	241.187 кор. 72 сот.

Членів прибуло 27, убуло 0, отже разом з кінцем червня число членів 772 з деклярованими удїлами 812, в сумі 40.600 кор.

З припавших до заплати рат позичкових залягало зкінцем червня с.р. 51 рат в сумі 2708 кор. 34 сот., а продовжено з згодою Дирекції ре-чинець сплати 27 рат в сумі 1711 кор. 96 сот. з котрих однак часть вплинула уже в липню с.р.

Стопа процентова від вкладок 5%; процент від позичок уділованих 7%.

У Львові дня 7. липня 1897.

«Товариство взаїмного кредиту «Дністер».

Гігієнічна охорона
для пань
є найвигіднійшою і найлучшою.

Перевисшає всі дотеперішні спеціаль-ности гумові.

Картон 2 злр.

Головний склад комісовий в аптиці під
«СРІБНИМ ОРЛОМ»
Зигмунта Рукера
у Львові. 161 6—?

Руска справа
В роках 1891—1894
 НАПИСАВ Н. В.
 Ціна 50 кр. в. а. 3 пересилкою 55 кр.
 Дістати можна в книгарні Тов. ім Шевченка, або в Ставропільській.

Магазин блатних товарів
 Дамскої конфекції
 Білизни

у Львові,
 Академічна ч. 12.

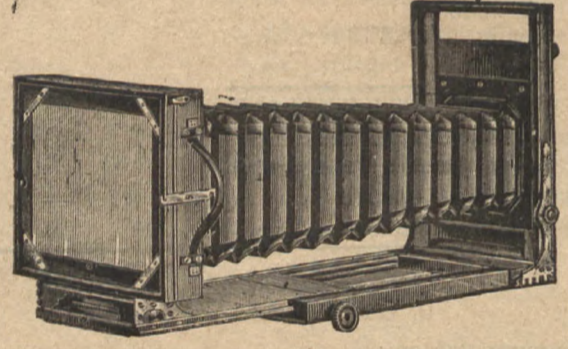
Антін Пізунський

поруває великий виріб сезонних новостий, а також склад полотен, шертінгів, хусток, ручників, сервет, обрусів, пончїх, скарпеток. — Робітня сукоп і швальня білизни. Прїбкї на жаданє висїлає ся. Цїни як найпрїступнїйші. 151 8—47

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ
А. ЛЯНДОВСКОГО
 у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 58—?

приймає передплату на всі часописи у всяких
 язиках і доставлює їх до дому без всякої доплати.

Перший християнський
 ново отворений склад апаратів і всіляких
 приборів

до заводової фотографії і для П. аматорів
 поруває низше цїн у всіх фірмах краєвих
 і заграничних.

Апарати від 6—250 зр. на складї. — Висїлка на
 провінцію відворотною почтою виконує ся. —
 Найбільший і найдешевший склад всіляких при-
 борів до фотографії. На жаданє випозичає ся
 апарати до великостї 24:30 (за винагородою
 2% вартостї апарату) з обективами Voigtlander'a,
 Steinheil'a, Göerz'a і т. д.

Едмунд Бродковський
 Львів, ул. Камінна 3. 131 5—140
 (vis á vis школи реальної).

Кароль Домічек
 електро-механїк у Львові

ул. Сикстуска ч. 23 | ул. Хорущини ч. 11
 газовим мотором двигане | старано устроєний фаховий

Заведенє Варстат

електро-механїчне | длянаправи роверів
 заводить найтриваль- | удержує на складї
 ше і найдешевше: | славно-звісні свїтові
 дзвінки електричні, те- | Ровери «Адлер» за-
 лефони, громозводи і | разом прибори: гуми,
 такі инші. | ліхтарни, дзвінки і т.
 Всякі напрямки орудує | Д. найлучшого рода.
 як найсовістїйше. | 160 5—10

„ДНѢСТЕРЪ“
 ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвїти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне,
 припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через
 Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех
 Епархїй, обезпечає будинки, худобу, господарекі
 знаряди, збіжє в зерні і соломі, сїно в стогах
 і будинках против шкїд огневих за можливо най-
 низшою оплатою.

Школи лїквідує ся і виплачує ся сейчас по
 пожарї а договори заключенї з першими ТОВА-
 риствами контрааскураційними подають „ДнѢ-
 строви“ можнїсть обезпечувати і виплачувати і
 найвишї суми.

Полїси «ДнѢстра» приймає Банк краєвий
 при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечити ся через „ДнѢ-
 стеръ“ після всіх можливих комбїнацій в ТОВА-
 рствї взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як
 найкористнїйші услїва і видає полїси і квїти в
 рускїм язикї.

Товариство взаїмного кредиту „ДнѢстеръ“
 стоваришенє зарєстрованє з обмеженою пору-
 кою, приймає від своїх членів і третїх лиць
 вкладки до опрочентованя по 5%. Гарантїя цїл-
 ковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють
 ся тїлько властителям реальностий, вільних від
 тягарів, за порукою двох членів. З позичок від-
 тягає ся десята часть на удїл.

Зголошенє о удїленє агенції в місцевостях
 де «ДнѢстеръ» не в заступлений, приймають ся.
 (53—?)

Т. А. КАЛІЧЕК.
 Робітня
убрань жіночих
 у Львові, Ринок ч. 25.,
 (I. поверх)

приймає всілякі замовленя і виготовляє їх з гу-
 стом і елеганцією після найсвїжїйших журналів.

КОНТОРА ВИМІНИ
 ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ
ГІПОТЕЧНОГО

2 купує і продає
всьякі папери цїнні
і МОНЕТИ

по найдешевшїм курсї денним
 не числячи нїякої провїзїї.

Контора вимїни і віддїл
 депозитовий перенесенї до
 льокалю партерового в бу-
 динку банковим. (25)—?

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ДЛЯ РУСКОГО НАРОДУ
 під редакцією
Антоня Березинського
 виходить у Львові тижнево кожної пятниці.

Буде подавати поезїї, повїсти, житєписи з
 портретами, поучаючі статї з історїї, письмен-
 ства, господаретва, промислу, вїсти про читаль-
 нї, вїсти полїтичні і суспїльні. Крім того буде
 мїстити часть забавну.

Передплата: В Австрїї річно 4 р.
 „ піврічно 2 р.
 „ чвертьрічно 1 р.
 За границею річно 8 рубл.
 „ піврічно 4 рубл.

Редакция, адмінїстрация і експедиция
 Львів, ул. св. Миколая 13.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупнї:

Свїтло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по
 64 зр. за 100 кїл. Іосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне
 почавши від 70 зр. за бочку Іосо
 місце продукції.

Зї складів висїлає: КАВУ по 5 кїл.
 послїлках почт. в цїні по: зр. 9-20, 10-20,
 10-70, 11-20, а спеціальнїсть по 12-20 франко
ВИНО в 5 кїл. барилках по зр. 3—, 3-70,
 4-10, 4-90 франко. — Иншї товари по
 умїренїх цїнах. 56—?

Дмитро Затурский
 поруває свою
робітню обуви мужескої, жіночої
і для дїтий
 у Львові, ул. Коперника ч. 5.

Виріб тревалий і елегантний. Цїни умїренї. Замовленя
 з провінції залагоджує відворотною почтою.
 80 6—10